

ЯК РОЗГАДУВАТИ

Ласкаво просимо до «Murdle. Частина 1»! Це офіційна публікація всіх слідчих матеріалів найвидатнішого майстра розслідувань дедуктива Логіко.

На відміну від інших мемуарів про боротьбу зі злочинністю, наведені тут убивчі загадки не просто собі казочки — це головоломки, які читач має розгадати. Аби розкрити ці справи, знадобляться гострий олівець і ще гостріший розум.

Для прикладу розглянемо найпершу справу дедуктива Логіко, яку він розслідував ще першокурсником у Коледжі дедукції. Тоді вбили президента студентської ради, і Логіко не сумнівався, що злочин скоїв один із трьох:

МЕР ГАНІ

Він знає про всі скелети у шафі й пильно стежить, аби ці скелети завжди голосували за нього.

183 СМ • ШУЛЬГА • КАРІ ОЧІ • РУСЯВИЙ

ДЕКАН ГЛОКУС

Декан одного з факультетів Коледжу дедукції. Які його обов'язки? Він думає лише про те, де роздобути гроші...

168 СМ • ПРАВША • СВІТЛО-КАРІ ОЧІ • РУСЯВИЙ

РЕКТОРКА
ТОСКАНІ

Як очільниця Коледжу дедукції, вона дуже чітко вираховувала кількість заможних батьків, що радо заплатять за отримання ступеня з логіки для своїх чад.

165 СМ • ШУЛЬГА • ЗЕЛЕНІ ОЧІ • БІЛЯВКА

Юному Логіко стало відомо, що кожен із підозрюваних перебував у одному із цих місць і мав одне з наведених нижче знарядь убивства:

**СТАДІОН
ПРОСТО НЕБА**

Винятково
якісне штучне
трав'яне
покриття, що
коштувало чи
не всіх грошей
світу.

**КНИЖКОВА
КРАМНИЦЯ
ВСЕРЕДИНИ**

Має найбільші
прибутки
у студмістечку.
Суперпропози-
ція — придбай
два підручники
за ціною
500 доларів.

**СТАРИЙ
КОРПУС
УСЕРЕДИНИ**

Найперша
будівля
в студмістечку —
і водночас
найбільш
занедбана.
Навіть фарба зі
стін лущиться!

**ГОСТРИЙ
ОЛІВЕЦЬ
ЛЕГКИЙ**

У давні часи
для отруєння
використовува-
ли справжній
свинець. Один
укол —
і ти мрець.

**ВАЖКИЙ
НАПЛІЧНИК
ВАЖКИЙ**

Нарешті
прикладне
застосування
всіх тих
підручників
із логіки
(гамселити
людей).

**ПОЧЕСНИЙ
ВИПУСКНИЙ
ШНУР¹
ЛЕГКИЙ**

Бути задушеним
таким
знаряддям
надзвичайно
почесно.

Логіко розумів, що навряд чи дійде правильного висновку лише на осно-ві цих описів. Адже мери час від часу носять важкі наплічники, а вчителі іноді бувають на стадіонах. Єдиний спосіб з'ясувати, у кого що було, — це вивчити докази й зачіпки.

1 Декоративний шнур на академічних шапках, які носять випускники під час церемонії вручення дипломів, із китичками на кінцях. — Тут і далі прим. перекл., якщо не зазн. інше.

Логіко напевне знав, що абсолютно достовірними є такі факти:

- Той, хто перебував на стадіоні, був правшею.
- Підозрюваний із гострим олівцем ненавидів людину зі старого корпусу.
- У підозрюваного з почесним випускним шнуром були гарні карі очі.
- Здається, декан Глокус тягав при собі дуже багато підручників із логіки.
- **Тіло знайшли біля злущеної фарби.**

Наостанок Логіко дістав свій детективний нотатник і старанно накреслив схему, намалювавши біля кожного стовпчика й рядка малюнки із зображеннями всіх підозрюваних, знарядь убивства та місць злочину.

ПІДОЗРЮВАНІ				МІСЦЯ					
									
ЗНАРЯДДА ВЕЙВСТВА									
									
									
МІСЦЯ									
									
									

Місця він вказав двічі, аби кожне поле утворювало унікальну потенційну комбінацію.

Така дедуктивна схема була надзвичайно потужним інструментом, якого навчали у Коледжі дедукції. Вона допомагала впорядковувати думки й аргументувати можливі припущення.

Але жодного разу така схема не використовувалася для розслідування вбивства! У Коледжі дедукції логіку застосовували виключно в теоретично-абстрактній площині. Якщо всі X дорівнюють Y , а всі

У дорівнюють Z — щось на кшталт такого. А те, що зробив Логіко, було абсолютно новітнім, захопливим і небезпечним!

І щойно він накреслив свою дедуктивну схему, настав час для улюбленого заняття — застосування дедукції!!! Логіко переглянув список зачіпок і кожному вніс до своєї схеми.

Перша зачіпка: **на стадіоні перебував правша.**

Згідно з нотатками Логіко стосовно підозрюваних, лише декан Глокус був правшею. А це означає, що на стадіоні був саме декан Глокус.

Логіко зробив відповідну помітку на схемі, як це показано нижче. І ця зачіпка вказала Логіко на ще одну деталь.

ПІДОЗРЮВАНІ			МІСЦЯ			
						
ЗНАРЯДДА ВБИВСТВА						
						
						
МІСЦЯ						
						
						

Якщо декан Глокус був на стадіоні, то його точно не було ані в книжковій крамниці, ані в старому корпусі. А якщо в кожному з місць знаходився лише один підозрюваний, то ані ректорки Тоскані, ані мера Гані на стадіоні не було.

Логіко відобразив цю інформацію на схемі за допомогою позначок X. Це демонструє принцип: коли ви визначаєте місцезнаходження підозрюваного або знаряддя вбивства, ви закреслюєте всі інші варіанти у відповідних рядку і стовпчику.

		ПІДОЗРЮВАНІ			МІСЦЯ		
ЗНАРЯДДЯ ВБИВСТВА							
МІСЦЯ		X	✓	X			
			X				
			X				

Логіко взявся до наступної зачіпки: **підозрюваний із гострим олівцем ненавидів людину зі старого кампусу.**

Схоже, ця зачіпка проливає деяке світло на особисті стосунки. Але Логіко цікавлять виключно факти. І єдиним фактом, про який свідчила ця зачіпка, було те, що підозрюваний із гострим олівцем і підозрюваний у старому корпусі — двоє різних осіб. Таким чином, *гострого олівця в старому корпусі не було.*

Логіко зробив відповідну позначку у своїй дедуктивній схемі.

		ПІДОЗРЮВАНІ			МІСЦЯ		
ЗНАРЯДДЯ ВБИВСТВА							X
МІСЦЯ		X	✓	X			
			X				
			X				

Далі він заходився біля наступної зачіпки: **підозрюваний із почесним випускним шнуром мав гарні карі очі.**

Логіко проігнорував ту частину, де йшлося про красу очей, і зосередився на головному — карі очі були лише в мера Гані. А отже, випускний почесний шнур був у мера.

Й ось знову Логіко міг викреслити цілісінький рядок і стовпчик. Таким чином, якщо шнур був у мера Гані, то ані ректорка Тоскані, ані декан Глокус його не мали. Якщо у кожного з підозрюваних було лише одне знаряддя вбивства, то в мера Гані не могло бути ані важкого наплічника, ані гострого олівця.

		ПІДОЗРЮВАНІ			МІСЦЯ	
						
ЗНАРЯДДА ВБИВСТВА		X				X
		X				
		✓	X	X		
		X	✓	X		
			X			
			X			

Логіко перейшов до наступної зачіпки: **здається, декан Глокус носив із собою дуже багато підручників із логіки.**

І що це означало б? Підручників із логіки навіть немає в списку знарядь убивства! Але якщо ви уважно прочитаєте опис кожного знаряддя, то побачите, що в описі наплічника йшлося про «нарешті прикладне застосування всіх тих підручників із логіки (гамселити людей)». Якщо декан Глокус носив багато підручників із логіки, то для цього він використовував саме наплічник!

Для розв'язання цієї загадки вам не потрібні жодні логічні викрутки — все, що потрібно знати, чітко вимальовується на схемі. Чи можливо, що декан Глокус носив підручники з логіки без важкого наплічника? Не для дедуктива Логіко!

Коли Логіко вирішив, що важкий наплічник був у декана, то викреслив усі інші варіанти у цих рядку та стовпчику. Після цього Логіко всмінувся. Якщо мер Гані мав випускний шнур, а декан Глокус — важкий наплічник, то в ректорки Тоскані, мабуть, був гострий олівець. Він також зазначив це.

			ПІДОЗРЮВАНІ			МІСЦЯ		
								
ЗНАРЯДДА ВБИВСТВА								
								
								
МІСЦЯ								
								
								

Наступний крок є ключем до розв'язання всіх загадкових убивств цієї книги — гострий олівець належав ректорці Тоскані. Гострого олівця не було в старому корпусі. Таким чином, *і ректорка Тоскані не могла бути в старому корпусі*.

А це означає, що ректорка Тоскані перебувала в книжковій крамниці, бо це єдине місце, що лишилось у схемі. А якщо вона мала при собі гострий олівець, то й він теж, відповідно, знаходився у крамниці.

ПІДОЗРЮВАНІ			МІСЦЯ				
							
ЗНАРЯДДА ВБИВСТВА		X	X	✓			X
		X	✓	X			
		✓	X	X			
МІСЦЯ		X	✓	X			
		X	X	✓			
		✓	X	X			

Логіко зробив помітку в дедуктивній схемі й закреслив інші поля в кожному рядку і стовпчику. Дійшовши висновку, що мер Гані був у старому корпусі, Логіко зробив відповідні позначки.

Отже, якщо мер Гані був у старому корпусі з випускним шнуром, то й випускний шнур теж повинен бути там. А якщо важкий наплічник

був у декана Глокуса, а той своєю чергою завітав на стадіон, то й важкий наплічник, цілком логічно, також опинився на стадіоні.

Як же приємно, подумав Логіко, заповнивши схему повністю. І тепер він був готовий до фінальної зачіпки: **тіло знайшли біля злущеної фарби.**

Ця остання зачіпка має особливе значення. Щоправда, вона не підказує, хто, де та з яким знаряддям убивства перебував. Проте вона «розповідає» про саме вбивство!

Згідно з нотатками Логіко, ця зачіпка свідчила, що вбивство було скоєне в старому корпусі — адже саме в описі старого корпусу йшлося про фарбу, що злущувалась. Отож, якщо мер Гані був тим підозрюваним, який перебував у старому корпусі, то саме мер Гані й скоїв убивство.

			ПІДОЗРЮВАНІ			МІСЦЯ		
								
НАРЯДДА ВБИВСТВА								
								
								
								
МІСЦЯ								
								

Упевнений у своїх висновках, Логіко пішов до кабінету ректора, де з усією впевненістю заявив: **«Це був мер Гані з випускним почесним шнуром у старому корпусі!».**

Ректорка Тоскані, вражена кропіткою працею Логіко, поставила йому найвищий бал із плюсом. Щоправда, завдяки своїм популістським тирадам проти тиранії логіки мер Гані зміг переобратися на наступний термін переважною більшістю голосів. Але Логіко не пав духом, бо для дедуктива передусім мали значення не наслідки його висновків, а власне процес висновування.